

สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ
รู้เท่าทันสุขภาพ ร่วมสร้างสังคมสุขภาวะ

คำกล่าวปาฐกถาในงานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๖๑

“รู้เท่าทันสุขภาพ ร่วมสร้างสังคมสุขภาวะ”

โดย นายแพทย์กิตติศักดิ์ กลัปดี ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ในวันพุธที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๑

ศูนย์ประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์

แจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

กราบনমসকরপ্রকণজ্ঞাতীকরপ

เรียน ประธานกรรมการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

ท่านเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

ท่านสมาชิกสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

ท่านผู้มีเกียรติ และท่านผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน

เนื่องจากในวันนี้ท่านรองนายกรัฐมนตรี พลเอกฉัตรชัย สาริกัลยะ ติดภารกิจราชการสำคัญในการร่วมประชุมกับคณะรัฐมนตรีสัญจรที่จังหวัดบึงกาฬ และจังหวัดหนองคาย ท่านได้มอบหมายให้กระผม นายแพทย์กิตติศักดิ์ กลัปดี ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้มาเป็นองค์ปาฐกในวันนี้

ผมมีความยินดีและเป็นเกียรติอย่างยิ่ง ที่ได้มาเป็นองค์ปาฐกในพิธีเปิดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ และปาฐกถาพิเศษ “รู้เท่าทันสุขภาพ ร่วมสร้างสังคมสุขภาวะ” ในวันนี้

การจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติในปีนี้จะเป็นก้าวแรกของการเริ่มทศวรรษใหม่ของสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ โดยจัดขึ้นภายใต้ Theme งาน “รู้เท่าทันสุขภาพ ร่วมสร้างสังคมสุขภาวะ” แม้ว่าปัจจุบันมีการใช้กันหลายคำ ทั้ง “การรู้เท่าทันสุขภาพ” “ความรอบรู้ด้านสุขภาพ” “ความแตกฉานด้านสุขภาพ” “ความฉลาดทางสุขภาพ” หรือ Health literacy แต่ก็ล้วนมีความหมายเดียวกัน ซึ่งในธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติได้ระบุว่า Health literacy หมายถึง ความสามารถในการค้นหา เข้าถึง ทำความเข้าใจ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ โดยประเด็นนี้มีความสำคัญมากและมีการกำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงสาธารณสุขด้วย ส่วน “สังคมสุขภาวะ” นั่นก็คือ สังคมที่มีโครงสร้างและระบบที่เอื้อต่อระบบนิเวศวิทยา เป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของพลเมือง

โดยในปีนี้มีประเด็นที่จะพิจารณาร่วมกันในที่ประชุม ทั้งหมด ๔ เรื่อง ได้แก่

๑) ประเด็นความรู้ด้านสุขภาพเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา โรคไม่ติดต่อ ซึ่งเป็นประเด็นที่มุ่งให้ประชากรในประเทศมีความรอบรู้ด้านสุขภาพและห่างไกลปัญหาโรคไม่ติดต่อ หรือ NCDs ซึ่งเป็นต้นเหตุการเสียชีวิตของคนไทยมากถึงร้อยละ ๗๐ โดยเน้นการขับเคลื่อนที่อาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ผ่านมาตรการต่าง ๆ

๒) ประเด็นการร่วมสร้างสรรค์พื้นที่สาธารณะในเขตเมืองเพื่อสุขภาวะสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมสร้างสรรค์ให้มีพื้นที่สาธารณะเพื่อสุขภาวะ ที่พลเมืองสามารถเข้าถึงได้โดยปราศจากความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมในเขตเมือง

๓) ประเด็นความรับผิดชอบต่อสังคมเกี่ยวกับอีสปอร์ตต่อสุขภาวะเด็ก เป็นประเด็นที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องควรร่วมสร้างความเข้าใจและรู้เท่าทันอีสปอร์ต เพื่อให้สังคมปัจจุบันโดยเฉพาะเด็กสามารถอยู่ร่วมกับอีสปอร์ตได้อย่างปลอดภัย

๔) การคุ้มครองผู้บริโภคด้านบริการทันตกรรม เป็นประเด็นที่มุ่งคุ้มครองผู้บริโภคทางทันตกรรมเพื่อให้ประชาชนทุกคนมีสุขภาพฟันและช่องปากที่ดี ได้รับสิทธิประโยชน์ที่จำเป็นพื้นฐานทางทันตกรรมอย่างเท่าเทียมกัน สามารถเข้าถึงบริการทันตกรรมในราคาที่เหมาะสม และได้รับความคุ้มครองความปลอดภัย

จะเห็นได้ว่า ประเด็นทั้งหมดนี้ล้วนเป็นเรื่องสำคัญและใกล้ตัว ที่ต้องอาศัยพลังความร่วมมือจากหลายภาคส่วนในการทำให้สำเร็จ นอกจาก การพิจารณาระเบียบวาระทั้ง ๔ ประเด็นแล้ว คณะกรรมการจัดประชุมยังได้เตรียมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ทุกท่านได้เรียนรู้ พัฒนา และร่วมขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพผ่านเครื่องมือต่าง ๆ ภายใต้พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติร่วมกัน และที่สำคัญยังจัดให้มีวาระพิเศษ คือ การเฉลิมฉลอง “วันหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าสากล” หรือ Universal Health Coverage Day หรือ UHC Day โดยที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติได้กำหนดให้ UHC Day ตรงกับวันที่ ๑๒ ธันวาคมของทุกปี โดยประเทศไทยร่วมกับประเทศในกลุ่ม Foreign Policy and Global Health Initiative (FPGH) มีส่วนผลักดันในเวทีโลกให้เกิด UHC day ขึ้น ซึ่งในปีนี้ตรงกับวันเปิดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ประกอบกับที่ประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติยังได้กำหนดให้มีการรายงานความคืบหน้าของมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง ความเสมอภาคในการเข้าถึงและได้รับบริการสาธารณสุข ซึ่งเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับ UHC และเป็นมติจากการประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑ อีกด้วย ทำให้ปีนี้ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ซึ่งเป็นองค์กรร่วมจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ จึงได้ร่วมกับภาคีเครือข่ายจัดให้มีการประชุมวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ UHC เพื่อกระตุ้น ให้สมาชิกสมัชชาสุขภาพแห่งชาติและผู้สนใจ

ตระหนักถึงความจำเป็นของการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่เข้มแข็งโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เพื่อประชากรไทยและประชากรโลกด้วย

สุดท้ายนี้ ผมขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ทุกคนจากทุกภาคส่วนของสังคม สามารถเข้ามาช่วยกันคิดเพื่อทำให้เกิดนโยบายสาธารณะที่ดี และขับเคลื่อนนโยบายเหล่านี้ร่วมกัน ซึ่งการดำเนินงานขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติจะสำเร็จมากน้อยเพียงใด และจะร่วมกันสร้างสังคมสุขภาวะได้อย่างไรนั้น อยู่ที่ทุกคน และขอขอบคุณสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ รวมทั้งสมาชิกสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ที่ได้ร่วมกันดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี และขออวยพรให้การจัดประชุมครั้งนี้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ

ขอบคุณครับ